

Osvrt na Dane dječjih vrtića Grada Zagreba

U Zagrebu su od 10. do 18. svibnja održani 12. Dani dječjih vrtića Grada Zagreba. Susret teoretičara i praktičara ranog odgoja i obrazovanja održanog u sklopu 'Dana dječjih vrtića grada Zagreba' ove je godine prvi put imao formu okruglih stolova. Ovaj organizacijski iskorak, usmjeren uspostavljanju dijaloga, tj. profesionalnoj razmjeni znanja i iskustava znanstvenika s različitih fakulteta svih većih gradova Hrvatske, praktičara iz različitih vrtića grada Zagreba, predstavnika Agencije za odgoj i obrazovanje te Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport, pokušaj je objedinjavanja stručnjaka različitih profila u njihovom zajedničkom nastojanju – razvoju teorije i prakse predškolskog odgoja.

Realizirana su tri okrugla stola s temama koje predstavljaju najuži interes stručnjaka iz područja ranog odgoja i obrazovanja:

1. VRTIĆ KAO PROFESIONALNA ZAJEDNICA DJECE I ODRASLIH KOJI UČE
2. PROFESIONALNI RAZVOJ ODGAJATELJA
3. OD SURADNJE DO PARTNERSTVA

U kontekstu okruglih stolova problematizirala su se brojna pitanja, otvorili različiti problemi i započelo niz kvalitetnih rasprava. Otvoreno i konstruktivno raspravljalo se o važnim pitanjima razvoja struke. Nedvojbeni je zaključak, s kojim su se svi složili, kako je o području zajedničkog interesa, tj. razvoju kompetencija odgajatelja i same odgojno-obrazovne prakse i uloge roditelja, potrebno što više raspravljati. Evo nekih važnih naglasaka u određivanju stanja, problema i dostignuća te vizije za daljnji razvoj.

1. VRTIĆ KAO PROFESIONALNA ZAJEDNICA DJECE I ODRASLIH KOJI UČE

Omogućiti djetetu da se razvija i uči na prirodan i njemu primjeren način, zahtijeva revolucionarni zaokret u poimanju usvajanja suvremenih znanja o načinu učenja djeteta. Koncept zajednice koja uči potiče kreiranje vrtića kao otvorene institucije prepoznatljive po svom identitetu, jasno određenoj svrsi, viziji, ciljevima kao i orijentaciji usmjerenoj na učenje i istraživanje. U našoj odgojno-obrazovnoj praksi realizacija ovog koncepta je različita s obzirom na postignuća pa trenutno možemo govoriti o njegove dvije aktualne razine: provedba koncepta u odnosu na **razumijevanje djeteta** (mijenjanje shvaćanja i stavova odgajatelja i roditelja o djetetu, poimanje prostora kao okruženja koje treba biti poticajno i bogato, stvaranje odgojnih situacija koje podupiru samostalno i prirodno učenje svakog djeteta, promijenjena uloga djeteta i roditelja u odgojno-obrazovnom procesu vrtića); te provedba koncepta u odnosu na **kulturu djeteta** (u nekim vrtićima je razumijevanje djeteta, suradnja odraslih, kontinuitet u suradničkim odnosima odraslih, kompatibilnost uvjeta i odnosa dostigla razinu na kojoj počinjemo govoriti o kulturi djeteta i to je smjer kojim trebaju ići naši vrtići.

2. PROFESIONALNI RAZVOJ ODGAJATELJA

Na ovom okruglom stolu postavilo se problemsko pitanje kakav smjer treba zauzeti u profesionalnom razvoju odgajatelja i stručnih djelatnika u vrtiću, ukoliko želimo da oni sudjeluju u razvoju vrtića kao profesionalne zajednice koja uči i istražuje. Neka problemska pitanja koja su otvorena ovom raspravom odnosila su se na sljedeća pitanja: pitanje podrške primjerenom učenju djece rane dobi i profesionalni razvoj odgajatelja koji ga za takav način učenja osposobljava; pitanje različitih pristupa profesionalnom razvoju odgajatelja i njihova utjecaja na unapređenje kvalitete odgojno-obrazovne prakse; pitanje uvođenja odgajatelja-pripravnika u profesiju; pitanje procjene kvalitete u ranom odgoju; pitanje oformljivanja stručno-razvojnih centara kao mjesta stručnog usavršavanja odgajatelja. Zaključilo se kako su najučinkovitiji oblici profesionalnog razvoja odgajatelja organizirani u samom vrtiću jer mu u prirodnom okruženju pomažu prepoznati, razumjeti i postupno otklanjati konkretne probleme odgojno-obrazovne prakse. Rečeno je još kako stručnjaci izvana trebaju osigurati podršku odgajateljima u razvoju njihovih istraživačkih i refleksivnih umijeća.

3. OD SURADNJE DO PARTNERSTVA

Na ovom okruglom stolu raspravljalo se o ulozi suvremenog roditelja. Zaključeno je kako roditeljsko pravo proizlazi iz prava djeteta, stoga je uloga dječjeg vrtića pomoći obitelji u provedbi odgojne uloge i pružiti podršku u kvalitetnijem roditeljstvu, kao i podršku djetetu u njegovu razvoju. Očekivanja roditelja od djeteta i vrtića podložna su svakodnevnom istraživanju, mijenjanju i usuglašavanju, stoga je dogovor oko podjele zajedničke odgovornosti za dječji razvoj jedan od preduvjeta kvalitetnog partnerstva. Korist od kvalitetne suradnje odražava se na dijete, roditelja, odgajatelja, ali i na ustanovu u cjelini, stoga je potrebno promišljati o kvalitativno višem obliku suradnje s obitelji - partnerstvu obitelji i dječjeg vrtića. Partnerstvo predstavlja poslovan odnos koji je aktivni, jednakopravni i odgovorni. Pretpostavke za razvoj ovog vida suradnje odnose se na određene jasnije granice međusobnog djelovanja, jačanje svijesti roditelja i profesionalaca o važnosti suradnje, uključivanju roditelja u sve procese odgojno-obrazovnog rada kao i u donošenje odluka u vezi odgoja i obrazovanja djece. Kako bi se razvio ovakav sustav sudjelovanja, potrebno je ostvariti međuresornu suradnju sa sustavom zdravstva, socijalne skrbi, osnovnog školstva, kulture i športa u vidu zajedničkih programa za kvalitetnije roditeljstvo i podršku razvoju djeteta.

Interes za ponuđene teme bio je izvanredno velik pa dvorana nije bila dovoljno velika da primi sve zainteresirane. Osobito su brojni bili roditelji koji su vrlo aktivno kritički i konstruktivno govorili o postignućima i problemima što govori o već postignutoj kulturi odnosa i komunikacije. Posebno uspješnim pokazao se susret prakse i znanstvenica, profesorica s fakulteta. Pokazalo se da znanost, praksa i roditelji imaju zajednički interes i želju ravnopravnim sudjelovanjem u odgojno-obrazovnom procesu.